

gevoel voor dramatiek haast dreigend en bijzonder goed gearticuleerd in afzonderlijke en nauwkeurig benadrukte lettergrepen werd gedeclameerd. Ty-ran-no-sau-rus-Rex. Met mijn meteorologische kennis stond ik helemaal alleen en oogstte ik weinig belangstelling en al helemaal geen bewondering, zeker niet toen we in de derde klas over het weer leerden en ik daar meer bleek over te weten dan de leraar, en mijn klasmakkers me vol afgunst een betweter noemden.

Van het moment dat mijn vader me groot genoeg achtte en mijn moeders vrees voor de gevaren van het varen niet langer kon opwegen tegen zijn wens om van zijn zoon een zeiler te maken, nam hij me mee uit varen. Hij leerde me de Blanca optuigen. Ik herinner me nog hoe fier mijn vader was toen ik als driejarige – nog voor hij me van mijn moeder mocht meenemen op het meer – reeds foutloos en met enige vlotheid kon zeggen dat de Blanca een ‘sloep-getuigd gaffeltuig’ had. Toen ik zes was, mocht ik voor het eerst de fokkenschoot bedienen en het duurde niet lang voor mijn vader me, buiten het weten van mijn moeder om, de helmstok liet overnemen en me toeliet als een echte kapitein de bevelen voor het wenden te geven.

Ik vond het heerlijk om tijdens het weekend of tijdens de schoolvakanties met mijn vader te gaan zeilen, hoewel hij erg strikt was wanneer het op de discipline aan boord aankwam, niet alleen voor mij maar ook voor zichzelf. Zo gingen we nooit zonder zwemvest het water op, en mochten we enkel met aangepast zeilschoei de boot betreden, zodat we het onberispelijke vernis op het hout van gangboord en kuip niet zouden beschadigen. Het was geen kwestie van obsessie maar van respect voor de Blanca, de Vrijheid die hem zijn vrijheid schonk. Ook moest ik elke schoot en elk eind met de juiste naam benoemen. Als ik over een ‘touwtje’ durfde reppen, berispte mijn vader me dat er op een boot geen touwtjes zijn. Ook op het gebied van de zeiltechniek was mijn vader een veeleisende perfectionist. Killende zeilen of een fok die te lang bak bleef staan, konden niet voor hem. En als ik aanmeerde, moest dat zo zacht en zo precies gebeuren dat een tussen schuurlijst en steiger gehouden ganzendonsje onbeschadigd zou kunnen blijven. Ik vond het helemaal niet erg dat mijn vader aan boord zo streng was; integendeel, ik genoot van die striktheid omdat het me het gevoel gaf groot, kundig en volwassen te

zijn en omdat ik wist dat mijn vader, die aan wal de zachtvaardigste persoon was die ik ooit heb gekend – ik kan me niet herinneren dat hij ooit boos op me is geweest – het altijd goed met me voorhad.

Mijn moeder ging nooit meezeilen – ze noemde zeilen de duurste, natste en traagste manier om je van één plek waar je niet moet zijn naar een andere plek waar je niet moet zijn te bewegen. Ze kwam zelfs amper of nooit mee wanneer we voor enkele dagen naar het Grote Meer reden, want we logeerden dan bij mijn grootouders en mijn moeder had naar het schijnt een nogal problematische – zeg maar stormachtige – relatie met haar schoonmoeder. Niet dat ik daar als kind ooit iets van gemerkt heb. Het is pas vele jaren later dat mijn tante, de zus van mijn vader, me erover heeft verteld.

Mijn moeder was er ook niet bij op de dag dat mijn vader vermist is geraakt. Ik herinner me dat het die zomerdag schitterend zeilweer was en dat ik de hele dag samen met mijn vader op het water was geweest. Na het avondeten, toen het voor mij tijd was om naar bed te gaan, wou mijn vader nog even uitvaren om de zon over het Grote Meer te zien ondergaan. De wind was gaan luwen en het wateroppervlak kwam langzaam tot rust; allesbehalve zwaar weer dus. En toch moet er die avond iets fout gelopen zijn. Toen de duisternis intrad, was mijn vader nog steeds niet terug. De nacht was al een eind gevorderd toen ik wakker werd door het tumult in het huis van mijn grootouders. Er heerste een bezorgde drukte. Mijn grootvader belde de reddingsdienst van het meer en mijn grootmoeder huilde. Ik kroop mijn bed uit en liep in het donker op blote voeten de trap af. Beneden, in de helverlichte woonkamer, zat m'n grootmoeder aan de zware donkerhouten eettafel met een zakdoek voor de mond. In de ridderverhalen die ik als kind las over Willem de Veroveraar of Richard Leeuwenhart zag de tafel in het kasteel, waar de koning – die in mijn verbeelding als twee druppels water op mijn grootvader, opa Kooning, leek – met zijn ridders en edelen beraadslaagde, er net zo uit als de grote tafel in de woonkamer van mijn grootouders. Mijn grootvader stond bij de commode naast de telefoon in de hoop elk moment het verlossende bericht te krijgen dat mijn vader levend en wel gevonden was.

“Waarom huilt oma?” vroeg ik.

“Het is niets, jongen,” antwoordde mijn grootvader. “Kruip maar gauw terug in bed. Je hoeft je geen zorgen te maken, er is niets ergs gebeurd. Alles is in orde.”

Zelfs voor een naïef en onervaren kind in zijn negende levensjaar was het duidelijk dat dat niet zo was, dat er *wel* iets ernstigs was gebeurd en dat mijn grootvader me met zijn leugentje enkel gerust probeerde te stellen. Ik gaf mijn grootmoeder een zoen op de wang – haar tranen smaakten niet zilt maar zo zoet als het water van het meer waar ze heel haar leven heeft gewoond – en haastte me weer de trap op naar de logeerkamer die vroeger de meisjeskamer van mijn tante was geweest. De rest van die nacht heb ik geen oog meer dichtgedaan en hoorde ik, terwijl ik naar het zwakke schijnsel zat te staren dat mijn nachtlampje – dat ik mijn slaaplampje noemde en zonder hetwelk ik in mijn jonge jaren onmogelijk kon slapen – op het plafond wierp, beneden nog lange tijd de gedempte basstem van mijn grootvader en het onbedaarlijke huilen van mijn grootmoeder.

De volgende dag werd de boot van mijn vader opgemerkt ter hoogte van het Noordeiland – een van de twee eilanden op het Grote Meer – door het veer dat het Noordeiland met het vasteland verbindt. De Blanca dobberde, onbemand en met klapperende zeilen in de wind gedraaid, op het water, de losse schoten gewillig wiegend met de zeilen mee. Van mijn vader geen spoor. Vooraan in de houten kuip stonden, ordelijk naast elkaar, zijn zeil-laarzen met daarop, even ordelijk opgevouwen, zijn zwemvest. Ik begreep niet hoe het mogelijk was dat mijn vader, tegen zijn eigen strikte regels in, zonder zwemvest gevaren kon hebben, en geloofde het dan ook niet wanneer een officier van de reddingsdienst mijn grootouders kwam melden dat het reddingsvest en de laarzen werkelijk op die manier in de boot waren aangetroffen. Pas toen, later op de dag, de Blanca door de reddingsdienst naar de aanlegsteiger aan het eind van de tuin van mijn grootouders werd teruggesleept en ik het vest en de laarzen met eigen ogen in de kuip van de boot zag liggen, legde ik me, zij het met de grootste tegenzin, bij de wrange werkelijkheid neer.

Er werd een zoekactie naar mijn vermiste vader opgezet. De officier van